

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe un an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

N°. 190.

Joi 11 (23) Octomvre

1884.

Nou Abonament

la

„Gazeta Transilvaniei.”

Cu 1 Octomvre st. v. 1884 s'a început un nou abonament, la care invităm pe onorații amici și prieteni ai foii noastre.

Abonamentul: Pentru Austro-Ungaria cu poșta: pe trei luni 3 fl., pe șese luni 6 fl., pe un an 12 fl. Pentru România și străinătate: pe trei luni 9 franci, pe șese luni 18 franci, pe un an 36 franci.

Rugăm pe d-nii abonați, ca să binevoiască a-și trimite de cu vreme prenumerările, pentru ca trimiterile să nu se întrerupă.

REDACȚIUNEA „GAZETEI TRANSILVANIEI.”

BrașovŪ în 10 (22) Octomvre.

Ami și de repetite ori: să ne luăm de exemplu pe Cehii și Germanii Boemiei, când se cere ca să luptăm pentru apărarea limbei noastre naționale.

În Boemia, unde își stau față în față două popoare, despre cari putem dice că sunt cele mai dezvoltate în cultură dintre toate popoarele monarhiei noastre și unde conduce frânele guvernului un ministeriu, care și-a propus a împăcă naționalitățile prin aplicarea principiului de egală îndreptărire națională; în Boemia, dicem, se va alege decât este posibil a se afla un mijloc ca pe viitor în monarhia să trăiească Cehul cu Germanul, Polonul cu Ruténul și Ungurul cu Românul în armonie și bună înțelegere.

Decă acest mijloc nu se va pute afla în Boemia, atunci cu atât mai greu va fi de alu găsi în alte țări ale monarhiei mai puțin înaintate, ér decât se va afla, atunci nu înțelegem de ce se nu se pótă introduce cu timpul, în toate țările vastului imperiu habsburgic, modul de convețuire pacinică, ce se va fi stabilit între Cehii și Germanii boemi.

Din acest punct de vedere discușiunile din dieta boemă, cari au de scop asigurarea drepturilor de limbă și naționale ale naționalităților Boemiei, trebuie să aibă pentru noi un deosebit interes.

Pe teremul scolar s'a aflat un mod de soluțiune a cestiunei egale îndreptăririi prin separarea după limbă a cercurilor scolare și legea Kviczala are de scop de a dá garanții instrucțiunei naționale și în comunele mixte, pînă stăvilă tuturor încercărilor de desnaționalizare.

Nu totu așa de ușor este soluțiunea numitei cestiuni pe teremul politic, pentru că Germanii se tem de preponderanța elementului cehic și Cehii luptă în contra preponderanței germane. În această luptă Cehii sunt ați mai tari, nu atât pentru că elementul lor este mai numeros, cât pentru că mai mult pentru că Cehii vorbesc mai toți și limba germană, pe când cea mai mare parte a Germanilor nu cunoște de loc limba cehică. Acesta se esplică prin aceea, că limba germană până mai eră alaltăeră a preponderat totu teremul în Boemia.

Stăruințele conducătorilor germani din Boemia au de scop de a scuti pe Germanii și pe viitor de învățarea limbei cehice, de a împedea

astfel preponderanța acestei limbi. De aceea ei pretind separarea după naționalitate și a cercurilor politice.

Scim că dieta boemă a primit în principiu această separare d'er numai sub anumite condițiuni, decât și până încât guvernul țerei o va afla de executabilă. Germanii nu s'au mulțumit cu acesta și persistă în cererea lor, care este identică cu o divizare administrativă a țerei în două părți, una cehică și alta germană.

Comitele Clam-Martinitz, unul din cei mai însemnați omeni de stat boemi, a răspuns la strigătele Germanilor după totală separare prin propunerea, ca să se introducă la toate școlile medie din Boemia limba a doua a țerei ca studiu obligat.

În ședința de Luni a dietei boeme a motivat Clam-Martinitz propunerea sa. Elu și se că o separare totală a cercurilor politice după naționalitate va fi imposibilă, căci totdeauna voru fi cercuri mixte și orașe mixte. Împărțirea administrației ar periclita unitatea Boemiei. Trebuie să se stabilizească odată condițiunile pentru ca cele două popoare să pótă trăi împreună și să se pótă înțelege. De-o egemonie a unuia asupra celuilaltu nu pôte fi vorba. D'er cererea Germanilor, ca în cercurile mixte se fie egală îndreptărire, ear în cercurile germane Cehul să fie străin, este de natură a umili națiunea cehă și nebună este cea națiune, care vrea să umilească pe alta.

Zidul despărțitoru, dintre cele două popoare trebuie să cadă și acesta se pôte ajunge numai prin învățarea împrumutată a limbilor țării. În școlile elementare nu se pôte introduce altă limbă decât cea maternă, d'er în școlile medie — și Martinitz — putem să îngrijim de aceea, ca preoții, medicii, amployații și advocații să cunoască amândouă limbile țării. Acesta o reclamă interesele unității ale păcii și ale înțelegerii.

Vom mai reveni asupra acestui interesant discurs făcând o paralelă între vederile omenilor de stat boemi și între vederile Ungurilor.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.”)

Agram, 22 Octomvre. — Eri după amăzi s'au ținut tractări între partida națională și Starcevicianii, dar n'au avut nici un rezultat. Ați dieta nu ține ședință, ci se continue tractările.

Pesta, 22 Octomvre. — Comisiunea judecătorească a ordonat eră cercetare în privința alegerii lui Rudolf Haller în comitatul Cojocna, a verificat alegerea lui Dominik Teleki în Lăpușul unguresc. Alegerea din Ipolysag se va trata ați.

Belgrad, 22 Octomvre. — Ați va apăre ucasul prin care se publică complectarea cabinetului.

Bruxela, 22 Octomvre. — Scirile despre demisionarea seu străformarea cabinetului se demint în mod oficial.

CRONICA POLITICĂ.

Va se și dică alianța între Sennyey și Tisza este un fapt împlinit. »Pester Lloyd« ne spune, că imediat după desbaterea adresei se va discuta proiectul de lege, prin care se va separa demnitatea de Judex Curiae de presidiul curții de casațiune. Indată ce se va

sanționă această lege — ne spune aceeași foie — baronul Paul Sennyey va deveni fără îndoială Judex Curiae și decât se va retrage actualul președinte al camerei magnaților, d-lu de Szogyeny, atunci va fi numit și președinte al acestei camere.

Cât pentru caracterul alianței dintre numiții omeni de stat unguri, »Pester Lloyd« și ce nici Sennyey n'a capitulat dinaintea lui Tisza, nici Tisza dinaintea lui Sennyey, ci își dau mâna numai spre realizarea acelor puncte din programa lor, cu privire la cari sunt de una și aceeași părere. Și br. Sennyey e puțin liberal, și d-lu Tisza puțin conservativ; cestiunile în cari diferă părerile amândoua le voru amână pentru mai târziu.

»P. Lloyd« enumeră totodată acele cestiuni cu privire la cari crede că nu există diferență de opinie între Tisza și Sennyey. Aceste sunt: a) reforma camerei magnaților, b) prelungirea perioadei legislative seu a mandatului de deputat, și alu treilea? — »P. L.« își ia un avânt de a documenta că și acolo unde e vorba de a se aduce legi rigurose contra celor, cari aru turbura pacea dintre confesiuni, naționalități și clase d-lu Sennyey ca om cu principii conservative va fi cel din urmă, care va voi să pună piedeci planurilor d-lui Tisza. Noi credem din contră, că tocmai caracterul conservativ al lui Sennyey ar trebui să-l oprască de-a consimți la nise măsuri excepționale ce nu sunt justificate prin nimic și cari sunt de natură de a produce și mai mare nemulțămire în populațiune.

Diarele unguresci din Pesta condamnă scenele provocate în dietă de vorbitorii antisemiți. Foile guvernului iau în apărare pe Jidovi din răspuțeri. Lucru forte natural, mai ales decât și cei ce scriu aparțin rasei semitice. Caracteristică este, că organul d-lui Tisza, »Nemzet«, găsește acum deodată că »formele parlamentare« sunt stricătioase pentru popor. Va se și dică nu nemiloșii cămătaru, nu speculanții de voturi demoralizează poporul, ci libertatea prea mare, instituțiunea parlamentară, »sub a căreia imunitate toate par iertate«, corupe poporul maghiar. Ce fariseism!

Pe lângă Zimandy, care a fost mai întâi profesor în Pojunu, apoi preot în Török-Balint, s'a distins și antisemitul Komlossy, preot catolic, cu espectoratiunile lui, dicând între altele că el și soții lui nu doresc convertirea Evreilor, căci ei aru vinde pe Christos. Cât pentru enunțațiunea regelui la Arad, Komlossy și se, că ea a fost dictată Maiestății Sale de către guvern și merse până a mai și dică că »preste acesta« cuvintele ce le-a adresat regele clerului catolic »i-au fost șoptite de Jidovi.«

Partida croată independentă încă s'a prezentat proiectul seu de adresă. Proiectul vorbește cu înverșunare împotriva calcărilor pactului săvârșite de Unguri; se plânge, că la alegerea Banului se consideră numai persoane plăcute guvernului unguresc, care se servește de ele, pentru a face drumul ideilor sale în Croația; cere, să se redea Croația sie-și însăși, decât să se dea o poziție independentă constituțională. Proiectul pretinde ca la felurile negocierii ce se fac între Curtea ungară și cea austriacă a împărăției să se cheme să ia parte și guvernul croat, ér legislațiunea croată să fie privită ca factor legial egal îndreptățit. Partida lui Mrazovic ar voi să realizeze dar idea trialismului. Ea mai cere apoi și reincorporarea Dalmației și Fiumei.

Proiectul, observă »N. F. Presse« nu se deosebește nici de cum în mod esențial de proiectul starcevician decât în formă.

Guvernamentalii din Agram numai știu ce să facă cu proiectul de adresă al Starcevicianilor. Clubul lor este în permanentă și ca rezultat al neîntreruptelor consultări se anunță din Agram, că nu va fi cu puțință a împedea discușiunea adresei Starcevicianilor. Se și dică că guvernul și președintele dietei se voru mărgini de a protesta în contra tonului și a cuprinsului adresei starceviciane. — Clubul guvernamen-

talilor a mai decisu de a se face lunre și punte nu-mai ca să împedice scandalele în dietă. Dieta va continua lucrările ei și după discutiunea adresei. — Cei 40 de delegați aleși de dieta croată pentru camera ungară și-au trimis mandatele lor la presidiul din Pesta.

Diarul croată »Pozor,« vorbindu despre proiectul de adresă alu partidei guvernamentale, după ce face o espunere a pozițiunii Maghiarilor dice:

»Rusul înaintea Maghiarului e totu atât de puțin suferitu ca și postavul roșu în ochii bivolului. Maghiarul, îndată ce vede un Rusu, vine în furiă.

Proiectul de adresă accentuează legătura existentă cu Germania, dar nu pôte uită Siria și nici altora nu li e permisă a o uită. Proiectul de adresă alu majorității maghiare, vorbindu despre alianța între doi, susține că unu alu treilea nu pôte avé locu în această alianță. Aci se înțelege numai Rusia. Acestu pasagiu a ajunsu în proiectu numai prin consământul lui Colomanu Tisza. Ce efectu va produce acestă cutezare în Rusia, vomu afla în scurtu timp, dar că a făcutu o impresiune neplăcută asupra tuturor locuitorilor nemaghiari din Austro-Ungaria, este faptu, deorece chiar și amicii maghiarilor, anume partida stângei germane condamnă acestu pasu alu majorității dietei maghiare. Mergă Maghiarii mai departe pe această cale și voru vedé unde voru ajunge.

Diarul croată, nefiindu multămitu cu proiectul de adresă, își exprimă părerea, că bărbații de stat, ai Ungariei, lipsiți de idei, acoperu această sărăcie prin nișe frase miserabile. Se potu bucură de acestu proiectu șovinistii maghiari, dar nimenea altul în Ungaria. E adevăratu că Maghiarii credu în propiul lor globu pământesc, dar după acestu visu va urmă de siguru trezirea din astfelu de fantasii.

»Berliner-Tageblatt« a primitu de la corespondentul său din Viena următoarele împărtașiri senzaționale, ce le are de la o persoană de încredere, care e inițiată în misterele politice:

»Alianța germană-austro-ungară există fără îndoială și mai departe, dar e întrebarea, dacă există acum și unu tractat scrisu. Până în Septemvre 1884 a existat unu tractat scrisu, încheiatu în 1879 pe cinci ani. Când eră vorba să se reînnoiască seu să se prelungească, bazele sale originale erau schimbate în modu esențialu. Lucrul principalu însă este, că prințul Bismarck dorea o alianță, sancționată de amândouă corpurile legislative reciproce, cu rezultate productive, adică să se pună la cale o uniune vamaală între cele două imperii. Tractările pentru acestă s'au începutu în 1883 în Salzburg, dar au rămasu fără rezultat, de orece Austro-Ungaria a cerutu numai decâtu prelungirea pactului din 1879 și a declarat că nu se mai pôte angaja în ceea ce privește năsuințele cele mari ale cancelarului imperiului germanu. Germania n'a insistat cu propunerile sale, ci a renunțat la ele, seu mai bine dîsu le-a amănatu. Veți bine că nu a reînnoit nici tractatul de alianță în scrisu, dar s'a declarat gata a lăsa să existe alianța și mai departe pe timpu nehotărât.

Austro-Ungaria, Rusia și Italia încă au fostu invitate la conferința Congului și voru luă parte la desbateri. Pentru ca să nu dureze însă pré multă vreme conferința acestă și pentru asigurarea unor rezultate, se va ține o conferință preliminară. Conferința va fi conchemată îndată ce statele voru notifică primirea invi-

taiei. Presidiul conferinței cade în sarcina Germaniei, până acum însă nu este siguru de-lu va ocupa însuși principele Bismarck; posibilu este, că-lu va ocupa contele Hatzfeldt.

Ce privește atitudinea, ce va lua Spania în conferință. »Tems« aduce vestea că miniștrii spanioli au ținutu unu consiliu, la care a fostu de față și regele și în care cu majoritate s'a primitu hotărîrea, de a-și susține Spania pretensiunile sale în Golfulu de Guinea și în Maroco. Canovas del Castillo, ministrul-președinte, nu s'a învoit cu astă hotărîre, băgându de seamă, că starea actuală a finanțelor statului și a armatei aru trebui să facă pe oru cine, să observe o mare rezervă în politica esternă. Cătu despre Anglia, ea a propus, să se trimită în Africa vestică o comisiune germană-inglesă, care să lămurască unele cestiuni nesigure de la Angra-Pequena. Din partea guvernului germanu, se pare, că propunerea va fi primită și că va însărcina pe consulul său generalu din Capstadt să-lu reprezinte în comisiune.

CORESPONDENȚA NOSTRĂ DIN COMITATE.

Alba-Iulia, 7 Octomvre 1884.

Nu cred că în întreaga Transilvania să existe vr'unu orașu locuitu în mare parte și de Români, unde afacerile noastre naționale s'arū afla în o stare mai deplorabilă ca aci. Inima omului trebuie să se imple de mare grije vădându că Maghiarii cu Jidovii punu în mișcare tôte mijlocele ertate și neertate pentru asigurarea existenței lor, pe când noi cărturarii Români ducem o viață atât de liniștită și fără grijă, cum nu ducem nici Romanii când Roma fu declarată eternă.

Lipsiți de sentimente mai înalte, la noi se vîneză mai multu interesu particulare, er unii cari amu dori să lucrăm pentru binele națiunii, întimpinăm obstacule în neînțelegerea dintre noi.

În Alba-Iulia, unde se află o inteligență atât de considerabilă, nu există nici o școlă capitală corespunzătoare, în care elevii Români să-și pôtă câștiga cunoștințe în limba lor. Sunt două școle populare confessionale una mai slabă decâtu alta. Dacă amu judecă progresul Românilor în genere după aceste școle, așu puté afirmă cu siguranță, că stăm rău de totu.

Din această calamitate rezultă, că cei mai mulți Români își cresc copii în școlile maghiare, unde primesc o educațiune neromânească și unde nu se învță de locu limba română. De aceea nu'i mirare, că foarte puțin tineri români au cunoștința de limba lor maternă.

Se mergem însă mai departe și să ne întrebăm: avem vr'o societate de lectură, vr'o casină seu altceva, în care îmbrățișându si clasele mai inferioare ale societății și anume: pe măestrii români să-i îmbărbătam și să se deșteptăm în ei conștiința națională?

Spre rușinea nămului nostru, trebuie să constatăm, că și acestă ne lipsesc.

În anul 1880 se ivise salutara idee d'a să înființă o societate de lectură, compunându-se și statutele, dar n'a ajunsu a intră în viață, căci îndată cu născerea a și murit, din cauza neinteresării de sôrtea noastră și a mării letargii, er statutele s'au pus la dispoziția șorecilor din școlă. A presupune, că înființarea societății amintite n'a fostu posibilă din cauza mijlocelor, timpului seu altor cause, ar fi unu neadevăr. Unica cauză este neînțelegerea și disarmonia, ce grasază cu furia aci, și din care provin tôte relele. Trebuie să fim orbi, ca să nu vedem că suntem amenințați cu peirea. De ce să stăm cu mâinile în sinu și să privim cu unu fatalismu orientalu cum ne inghite undă jidano-maghiară? Ne place să facem gură mare, să blăstămăm sôrtea amară, fără a ne fi pus vr'odată mâna pe inimă și a ne fi întrebatu: ore datu-ne-amu puțină silință a vindecă vr'una din nevoile cari ne bântue?

Nici pomenire de așa ceva, fără grije trecu zilele, trecu lunele și anii, fără ca să auzim de vr'o faptă adevărată românească severă de Români din Alba-Iulia. Trăiesc în Alba-Iulia Români probați din timpurile mai de demult, cari de siguru că vedu rēul, vedu pericolul

ce ne amenință. Ar însemnă a ne îndoi în sentimentelor adevăratu românesc, dacă nu am speră că s'ar de atâta slăbiciune și nelucrare, voru face apelu la toți Români de bine și grupându în jurul lor tôte elementele sănătoșe, mai ales cele din tinera generațiune, voru desfășura erăși stégul naționalității românești, care a licit odată atât de mândru în vechea cetate a Ardealului. Așa să le ajute Dumnezeu!

Coresp.

Ungaria în străinătate.

Încăpăținați mai sunt și Englesii! Sciu bine că de pretențioși sunt Maghiarii și nu le învță nici măcar limba. Ferescă-i Dumnezeu de măsurile excepționale ale ministrului Tisza, că apoi o pășescu cătu de bună. Să bage mințile în capu Englesii și să învețe unguresce cu binele, până nu se îndârjesce Colomanu »liberalulu«. Cred eu Englesii că Maghiarii n'au de unde se afle cătu de puțin prețu pune Albionulu pe limba ungurescă. Dar până odată a mersu urciorul la apă și »Ellenzék« din 17 Octomvre l'a spartu, cu dreptu cuvântu. Pentru plătesce guvernulu, dice fôia clușiană, atâtea milioane pentru legațiuni, consulate și ministere, pentru ca Maghiarul să fie persiflatu, batjocorit și desprețitutu putindenea? Și apoi să nu credă cei din Albion, cei cu musca pe căciulă, că »Ellenzék« n'are dovezi. Etă una

Nu de multu s'a înmănatu filialei oficiului telegraficu din Budapesta, instalată în hotelulu Londra o telegramă oficiosă spre a o espediă. Pe plicu — cătu telegrama s'a datu ca scrisore — eră următoarea adresă scrisă unguresce: »Filialei oficiului telegraficu ung. reg. Londra, casa magistratului.« Telegrama-scrisore a ajunsu în cutia poștei și s'a trimis la Londra.

Să înțelege, la posta din Londra nimeni n'a înțeles unguresce atât au observat, că scrisore a trimisă din Pesta. Au dus'o deci la ambasada austro-ungară creșdându că voru primi îndrumare. La ambasadă n'a fostu sufletu de omu care să scie unguresce, ei numai a îndrumat pe oficiantulu postal, a se adresă la consulatulu austro-ungar. Dér nici aici nu i-a mersu mai bine, căci au fostu surși pentru limba maghiară și nedescifrabilă diplomă, a ajunsu într'unu museu ca o scriere hieroglifă egiptenă. Din întâmplare s'a nimerit unu domnu englesu care cu ajutorulu dictionarului i-a aflat înțelesulu, și astfelu au retrimis-o la Pesta.

»Ellenzék« se miră, cum să pôte, că streinii nu punu nici unu prețu pe limba lor ba încă nici la ambasadele și consulatele austro-maghiare? întrebă că unde e virtuosulu patriotu Tisza și așa scie face să se respecte limba maghiară?

Noi le dicem numai atâta Englesilor: Feriți-vă de mēnia ungurescă, dacă vreți să mai vedeți sôrtele!

SCRILE DILEI.

În cursu de 35 de ani, dela 1848 până la începutulu anului 1884 M. Sa monarhulu Austro-Ungariei a împușcatu, la diferite vânători, 43,130 de lighiône.

Consilierulu polițienescu din Pesta Somogyi, concepistii Kallay și Minorich sunt suspendați din postur. Tôte secțiunile polițienesci se voru ancheta.

Duminecă în 7 Octomvre, érna a prevestit Brașovulu apropierea ei prin pușinte fulgi de zăpadă.

În Marție 1885 se va începe construirea căii ferate Deșu—Bistrița.

10.

FOILETON Ū.

Influența limbii grece asupra dezvoltării cuvintelor și asupra literaturii limbii latine.

(Urmare)

Români prin resbelul întâiu și alu doilea iliricu se făcure mântuitorii negoțului maritim alu Elinilor, ai liniștii și ai siguranței acestora. Din această cauză colonii grecesci, ca Corcira (Corcyra), Apolonia și alte cetăți se puseră formalu sub scutul Romanilor. Etolii, Arheii, Atenienii, Corinteni se întrecu arătându și mulțămia lor Romanilor. Aceștia fuseră primii ca participatori la jocurile istmice, — o onore, ce nu se făcē fie-căruia (228 a. Chr.). Romanii trimiseră în decursulu resbelului alu doilea punicu după lupta dela Cana pe istoricul Cvinu Fabiu Pictor (Quintus Fabius Pictor) la Delfi, ca să întrebe pe oracululu de acolo, ce să facă, fiindu amenințați și din partea lui Filipu, regelui Macedoniei, și încheiară alianță cu Etolii (211 a. Chr.). Prin această Romanii cunoscură totu mai bine pe Grecii din Elada, din Grecia propriă și deteră preste tôte acele isvóre ale culturii mai înalte, de cari se bucurau aceia în privința limbii.

Români tractară, ce e dreptu, limba greacă la tôte ocaziunile cu asprime și cu duritate și cu inimicii bătui și umiliți se înțelegu numai în limba lor propriă, adică în cea latină; ér Grecii trebuiau a se folosi de interpreti (tălmăcitori). Păci și tractate se încheiau numai și numai în limba latină. Cu unu cuvântu Romanii la orice făcēu, ceea ce trebuia scrisu seu vorbitu, numai idiomulu latinu ilu întrebunțau, va să dică orice productu limbisticu numai în limba latină se scriă. Totu asemenea se întâmplă și'n viața privată. Precum cresc și se întind puterea poporului romanu în tôte direcțiunile, așa se învțea și se dezvoltă și limba sa. Acestă a trebuit urmându pe cea greacă clasică, să devină mai scură, mai dulce la pronunțat, mai repede, contrăgându vocalele lungi și schimbându pe unele mai întunecate în altele, precum și duplicându consonantele după vocalele scurte seu scurtate, s. e. classis p. clasis (κλασις), homines p. homones. În puțină cuvinte tôte sisteme limbii se schimbă cu totul după legile naturale ale fonologiei seu ale teoriei vorbirii seu ale pronunțării lesnicioșe, întru cătu au suferit această genul și caracterulu limbii latine. Limba latină ese din drumulu, ce l'a urmat până aci, urmēză seu însoțesc pe pretutindenea, ca și umbra, pe gloria romană; și unde această s'a stabilitu unu timp, oricât de scurtu, s'a așezat și ea și a rămas până în zilele noastre seu cel puțin ne-a lăsat urme de existența ei.

Și pe acestu drumu îi veni Romanului într'ajutoru cu esemplulu și cu perfecțiunea seu meritulu clasicu alu limbii proprii, precum și cu instrucțiunea limbii în tôte direcțiunile Greculu. Ér Romanulu celu atât de mândru pe terenulu său politicu și militaru se plecă înaintea înălțimii culturii spirituale a unei națiuni supuse lui. Limba Romanilor eră ca o creațiune a omului, ce e dreptu, regulată etimologic și sintactice, dar astfelu că numai în generalu domniă analogia, ér în spețialu eră încărcată de anomalii seu ramificațiuni, precum se întâmplă această la limbile vii dezvoltate naturalu în gura poporului. Limba latină eră preste totu aspră, întunecată așa de monotônă, așa de stângace și greoiă, va să dică adevărată limbă pentru unu popor păstorescu, agronomu și militaru. La periodologiă, la ritmu, la varietatea, la ușurătatea pronunțării cuvintelor grupate la olaltă Romanii nu s'au gândit mai de locu. Cu privire la metru ei s'au mulțămii cu uniculu versu saturniculu constătoru din picioru iambice și trocheice, cu metru basat pe accentu, dér nu pe cantitate. Ce contrastu eră între Români și între Greci numai pe terenulu limbisticu, despre care și vorbim. La Greci aflăm o avușă, o prisosință fără asemănare, ér la Români cea mai mare sărăcie și lipsă, acolo cea mai mare volubilitate, varietate și grație, aci rigiditate și grosolăniă, monotoniă și uscăciune; acolo teorie, artă, frumșetă calculată, aci natură

În Sibiu a ninsu în noptea de 6 spre 7 Octomvre. Zăpada se prinsese binișor pe coperișele caselor, dar a doua zi s'a topit. Munții dinprejurul Sibiului sunt albi.

—0—

În antea jumătate a anului 1884, și-au maghiarizat numele peste 700 de oameni. Mai toți jidovi — nouăle elemente de întărire ale ministrului Tisza.

—0—

Studentii în dreptul B. M. și L. S. din Clușiu în 20 l. c. s'au duelat în camera unui amic al lor, căci poliția îi oprise a se duela în loc deschis. Tănerul L. S. a primit o tăietură nepericuloasă.

—0—

Regele și Regina României vor să mână în Viena. Vor să fi oșpeții părechi princhiare de coronă în Laxenburg.

—0—

În toate orașele din România aderenții partidului liberal (în intruniri electorale. Comitetul central al partidului liberal conservator a hotărât ca acesta să se abțină de la alegeri.

—0—

Sinodul bisericesc din România e convocat pe 14 Octomvre,

—0—

„Românul” spune că d. Vasile Alexandri va candida în Bucuresci pentru camera deputaților.

—0—

În Sinaia a ninsu ca în toiușul ernei. Stratul de zăpadă e de o jumătate de metru spune „Voința Națională”. De asemenea a ninsu și în Predeal.

—0—

Congresul medicilor din România s'a închis printr'un banchet.

—0—

Dela accidentul de pe calea ferată română, dela Azuga, au fost până acum două derailieri: una la gara Câmpina și alta la gara Brașii dintre Ploiești și Bucuresci.

—0—

După noua lege electorală din România, au să se aleagă pentru cameră 182 deputați, er pentru senatu 120 senatori. Intre aceștia, universitățile au 2 senatori, er clerul 8 senatori.

—0—

Astă seară trupa germană va juci piesa „Castelul blestemat”, operetă comică în 5 acte de Alois Berla.

—0—

La un esces de studenți din Moscova fură arestați 99 studenți, 2 servitori din bucătăria studenților și 4 alte persoane. Apropo de tipografia lui Catcov, unde se strânsă studenții să află un sac, câteva făcălețe și nise ponduri de orologiu și un revolver cu 6 focuri încărcate. Si în Odesa au făcut studenții un asemenea esces. Din toate mișcările nihilistilor se vede, că guvernul rusesc este tare departe de a înțelege, că sistemul actual guvernamental nu mai este de ținut și cu toate acestea guvernul nu înțelege la guvernul despotice și nu vor să introducă reforme și instituții democratice ca în alte state creștine europene.

Festivitatea presei vieneze.

Presă vieneză a serbat Duminecă în 7 Octomvre s. v. o festivitate însemnată, pentru că tocmai în aceea zi s'au implinit douăzeci și cinci de ani dela înființarea reuniunii „Concordia”, care este chemată a formă

un centru unde să se adune puterile tuturor ziariștilor și ale scriitorilor vieneși. Ziaristica a devenit mai mult decât o chemare simplă, mai mult decât un câștig ordinar; a devenit o instituție publică, care are de a implini dorințe serioase în serviciul intereselor generale. După parlamentarismul în care răsuna cuvântul în numele poporului, urmăze presa totu atata de importantă, care duce cuvintele cele scrise în regiunile cele mai departate, mijloce schimbarea opinunilor în cestiunile cele mai importante și urmăze pentru toate manifestațiunile tribunii parlamentare, arena cea mai largă și cea mai răsunătoare.

Intocmirile parlamentare s'ar degrada la neputință și s'ar perde totu însemnătatea, dacă nu le-ar stă la dispoziție o presă bine organizată și tare lătită, și ar dispărea manifestațiunile cele mai admirabile și mai puternice oratorice, dacă nu le-ar lua corul presei pre aripile sale și le-ar duce ca fulgerul în toate părțile. De sigur reuniunea „Concordia” n'a ajuns la aceea perfecțiune de organizațiune, după cum cere chemarea sa. „Concordia” trebuie să fie un microcosm al tuturor ziariștilor și al scriitorilor vieneși și în această calitate pte conta pe simpatia populațiunii și numai în baza acestei misiuni frumoșe au alergat la această festivitate însemnată toți amicii progresului și ai libertății. Și deși „Concordia” nu este concentrațiunea tuturor puterilor spirituale vieneze, totuși este o reuniune mare și imposantă de talente, care merită omagele tuturor în această zi solemnă. Această reuniune pte fi mândră de succesele ce le-a dobândit în decursul unui pătrar de seculu pe arena ziaristice vieneze.

Scandalul cu poliția din Peșta.

Agentul polițienesc Bleyer a fost arestat. Acesta i-a surprins pe mulți în mod neplăcut. Bleyer er agentul general tocmai al acelei partide, care făcea mușama toate abuzurile. El se da totdeauna de protegeat al guvernului și chiar a amenințat, că, dacă el va fi arestat, și alte persoane vor apuca calea către arest. Bleyer er agent de cereale în Peșta. Mai târziu s'a dus la Berlin unde deveni asociat al unei firme de cereale și, ca agent al acesteia se întorse în Ungaria, ca să facă cumpărări. Avea la sine atunci 8000 fl., bani de-ai firmei. Bleyer însă găsi cu cale să trăească bine cu cele opt mii. Ba încă mai făcu o poliță falsă de 10,000 fl. pe firma din Berlin. Hoția s'a descoperit și Bleyer petrecu 3 ani în pușcăriia din Waitzen. După ce și făcu pedepsa veni în Buda, unde făcea servicii poliției, descoperind multe planuri hoșesci și pungăsc.

Din instrucțiunea ce o face consilierul polițienesc. Maithenyi rezultă că Bleyer er asociat cu nise punșăși, dintre cari unul, anume Gerstmann a spus-o pe față. Acesta se lăsase de punșăși, dar Bleyer prin amenințări l'a făcut să se s'apuce din nou de ele. O punșăși a făcut-o Gerstmann chiar în prezența lui Bleyer și împărțiră amendoi. Totu astfel Treuer și David Kann se lăsară de furat, dar Bleyer i-a îndemnat să continue această meserie. Consilierul polițienesc Majtheni a ascultat și 2 copii în etate de 12—13 ani, cari au declarat că, furându unei femei 5 fl. din buzunar, Bleyer i-a vădit, le-a luat banii, lăsându-le numai câte 1 fl., er lui și-a oprit restul de 3 fl. O altă acușiune în contra lui Bleyer e, că a luat printr'altul dela un negustor 200 fl. acesta vindea marfă de furat, fără să șie însă, și a dat banii, ca să nu lă denunțe Bleyer precum îl ameninșe. Din instrucțiune rezultă, că Ble-

yer era în legătură cu toți hoții și punșăși. Locul unde se adună aceștia e o speluncă lângă spitalul Rochus. Aci mergea și Bleyer în toate zilele și luă raporturi.

DIVERSE.

O Candidată la președența din Statele nordu americane. — Despre Mis. Lockwood, candidata la președență, se scrie din New-York: „Cavalerismul bărbaților din America în ziua de astăzi numai este decât o vorbă golă. Adversarii politici ai dōmnei Belva Lockwood, candidata partidei pentru emancipațiunea femeilor, o defaimă și pe acesta cu aceeași necruțătoare cruditate, ca și pe ceialalți cinci candidați: pe domni Blaine, Cleveland, Buttler, St. John și Pomeroy. Mai nainte de toate au născocit despre dēnsa că pōrtă perucă, și după ce a dovedit că are pēru veritabil, unu țiar și scris, că dōmna Lockwood, care este avocat în Washington, a corupt pe unu judecator — cu bombōne. Și această suspiciune a combătut-o dōmna Belva dīcēndu că dēnsa numai trei bucăți de chocoladă a dat judecatorului, și apoi și procesul îl pierduse. De altădată ărași fu provocată să-și dea părerea într'o cestiune principială de o forțe mare importantă, cu scopu de a-i răpi și simpatia propriului său sex. Au silit-o să declare, că ore cum se cuvine femeilor să umble în pantaloni sēu în fustă? Mis. Lockwood nu de geaba e avocat, și răs-punse ocolind, că adecă cestiunea pantalonilor nu e de o importantă cu totul națională, ci numai locală, pentru că ei să estind numai peste o parte a corpului. Și în 4 Noemvre, ziua alegerii, totuși va mănca trântelă această escelentă damă, care ar fi ocupat forțe demn scaunul președențial, fiindu că dēnsa e unu eminent orator, și afară de aceea, cu privire la etatea sa de 53 de ani, e sigur că nici unu membru al regimului nu s'ar fi amoresat de dēnsa. Căderea sa însă cu greu o va face neconsolabilă, și și de aci înainte totu așa de grațios se va preambă cu trăsura pe stradele din Washington, ca și până acum.

*

Unu banditu cu pensiune de la stat. — În frumoșă insulă Ischia trăește astăzi unu bătrēnu care, în juneța sa, a fost o căpetenie renumită de bandiți. Nicl o violință nu era pentru dēnsul îngrozitor nici unu faptu prea cutezător. El se distingea mai cu deosebire printr'un mare talentu de organizațiune, se pricepea la tot felul de șiretenii, astfel că i era peste putință guvernului să pună mână pe banda lui care era imprăștiată în toate părțile. Din această cauză guvernul încheiă unu compromis cu acestu banditu, care se pricepea să întōrcă capetele junilor iubitori de aventuri; el i garantă o deplină ne-pedepsire și o pensiune pe viață, cu condițiunea să înceteze d'asf mai exercita meseria și să se disolve banda. Banditul primi această propunere și se stabili în insula Ischia. El începu aci a se face călăuză a streinilor și primi pensiunea de cinci franci pe zi. După cată-va vreme el reclamă că nu-i ajunge această sumă și ceru 6 franci pe zi. Guvernul consimți, și el are acum 6 franci pensiune pe fie-care zi. El duce acum o viață liniștită și povestește c'o adevărată satisfacțiune străinilor, cărora le arată această frumoșă insulă, despre tălăriile lui cele mai îndrănețe. Naturalmente însă, adaugă el, aș n'a-și mai puté să facu asemenea lucruri, căci am îmbătrănit.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

lă și popularitate ordinară; acolo delicatē, polcitură regularitate, armoniă în limbă intru totu libertatea, aci duritate, nepoleitură, necomodate în pronunțarea anguraticelor cuvinte și grupate, lățire, lungire, și pe lângă ficsarea și regularitatea încă o mulțime de anomalii.

Limba latină eră lipsită de puterea de a se face frumoșă, plăcută, delicată, spre a primi varietate în sunete și în tonu, spre a deveni fluentă în combinațiunile de sunete; îi lipsiau cuvinte și însemnări de cuvinte, ficsarea măsurii silabelor, varietatea piciorilor și a metrelor. Însă ea ca soră a limbei grece sēu ca membră a grupei de limbă indo-germane avea toate, câte s'au arētat aci, și lipsiau, ascunse în sine; căci altfel, cu totu influența celei grece, nu s'ar fi putut desvoltă și înălța la celu înaltu grad și prin urmare să devină clară. Calitățile ascunse intrēnsa nu erau încă cunoscute romanului. Intrebunțarea fusese până acuma pre-respunsă, decâtu Romanii să pōtă simți aceea, ce zace ascunsă în limba lor. Dēr cunoștința cu elinismul, cu literatura grecească le-a dat Romanilor înțelegere și trebuinciosu, spre a se deșteptă și cunoșce, ce și ce n'ar limba lor, spre a-și inavuți, modela, înălța limba și a-și îmbogăți literatura.

Acum începură junii romani, frunșăși și cu avere, să se ocupe de cultura și literatura grecească a se duce în

numēr mare la Grecia, ca să facă studii în filosofie și în retorică. De această aplicare însă cătră cultura și literatura grecească n'au fost cuprinse toate straturile poporului romanu, ci după cum am arētat puțin mai nainte, numai frunșăși, nobilii. Pentru această deosebire între limba poporului de rēnd și între a frunșășilor și învățaților deveni din zi în zi totu mai mare.

Prin studiarea literaturii grece și prin reproducerea opurilor grecești în latina, precum și prin facerea altor opuri originale limba latină s'a îndulcit, s'a nobilitat și s'a rafinat în tonu, și-a inavuțit tesaurul cuvintelor și alu însemnărilor acestora, a devenit periodică, mlădiōsă și flexibilă pentru cele mai diferite metre, ce le avē literatura limbei elinē, fără ca ea prin această să-și fi perdatu catu-și de puțin din pomenitele-i calități individuale. Ba s'a dovedit de aptă de a se înălța preste usul de toate zilele, a se desvoltă și a se prelucră într'unu productu dintre cele mai nobile ale dispozițiunii limbei omenesci și a ocupă în istoria limbilor a literaturii și culturii omenesci locul acela înaltu, ce vedem, că l'ă ține cu multă demnitate.

Celu dintăiu bărbat, care a bine-meritat de limba și literatura latină, scoțēndu-o din amorțela, din grosolănia ei și făcēndu-o mai fluentă și mai dulce, a fost Greculu Eniu (Enius, 239—169 a. Chr.), care, pe-lângă multe traducțiuni în prosă și în poesiă, compuse mai

multe poesii latine mai mici, precum inscripțiuni monumentale și satire mai lungi și mai scurte în diferite metre, apoi anale. Din acestea însă totuși putem vedē, că Eniu a părăsit teritorul și monotonul versu saturnic, care eră de natură de a impede desvoltarea, fluenta limbei, a introdus în limba latină heksametrul și distichonul și prin această a inavuțit-o în forme metrice, a făcut-o aptă pentru picior dactilic și spondeic și a arētat, că ea nu se potrivește numai obicnuitul versu saturnic, că n'are în sine puterea numai pentru picior iambic și trocheic, ci că este așa de volubilă, încatu se potrivește prea bine pentru alte astfel de forme. Mai departe vedem din acele fragmente, că Eniu a măsurat și a învățat a măsură cantitatea silabelor după procedura grecească, delaturând principiul accentului. Cu toate acestea Eniu nu s'a înălțat până la acurateț și artă, ca să recunoscă pozițiunea și acolo, unde unu cuvēnt se termină în m sēu s, și celu următor se începe cu o consonantă; deci elu cutēză combinațiuni, ca: priu quam, coelu' genuvit, artuba lumen în locu de prius quam, coelum genuvit, artubus lumen etc. (mai nainte de ce lumina a făcutu cerul cu membrele); combinațiuni, cari abia timpul mai artificiosu de mai târziu le-avoidat.

(Va urma).

Cursul la bursa de Viena

din 21 Octomvre st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	123. —	Bonuri croato-slavone . . .	100. —
Rentă de aur 4%	93.40	Despăgubire p. dijma de vin ungar	98.25
Rentă de hârtă 5%	88.80	Imprumutul cu premiu ungar	115.50
Imprumutul căilor ferate ungare	142.75	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului . . .	115.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	97. —	Renta de hârtă austriacă . . .	80.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	119.30	Renta de arg. austr.	82.05
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	193.75	Renta de aur austr.	103.05
Bonuri rurale ungare	100.70	Losurile din 1860	135.30
Bonuri cu cl. de sortare	99.75	Acțiunile băncii austro-ungare	859. —
Bonuri rurale Banat-Timiș	99.50	Act. băncii de credit ung.	287.75
Bonuri cu cl. de sortare	98.80	Act. băncii de credit austr.	286.70
Bonuri rurale transilvane	99.75	Argintul — Galbini împărătesc	5.78
		Napoleon-d'orl	9.69 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.85
		Londra 10 Livres sterlinge	121.95

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 8 Octomvre st. v. 1884.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)		
Renta rom. amort. (5%)		
convert. (6%)		
Impr. oraș. Buc. (20 l.)		
Credit fonc. rural (7%)		
" " " (5%)		
" " " (7%)		
" " " (6%)		
" " " (5%)		
Banca națională a României		
Ac. de asig. Dacia-Rom.	368	369 1/2
" " " Națională		
Aur	5.95%	6%
Bancnote austriace contra aur	2.07	2.08

Cursul pieței Brașov

din 22 Octomvre st. n. 1884.

Bancnote românesce	Cump.	9.06	Vënd.	9.07
Argint românesc		9. —		9.05
Napoleon-d'ori		9.66		9.68
Lire turcesce		10.92		10.98
Imperiali		9.90		9.92
Galbeni		5.66		5.68
Scrisurile fonc. »Albina»		100. —		101.50
Ruble Rusesce		122.50		123. —
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei” se pot cumpăra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturii.)

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețul abonamentului pe jumătate de an s'au pe un an, înainte de 1-a Aprile a. c., sunt rugați a ne trimite diferența prețului urcat delă 1 Aprile c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., er pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.”

Tarifa anunțurilor și inserțiunilor

în „Gazeta Transilvaniei.”

Anunțuri în pag. a IV linia de 30 litere garmond fl.—cr. 6
Pentru inserțiuni și reclame pag. a III linia à . . . — „ 10
Pentru repetiri se acórdă următoarele rabate:

Pentru repetiri de 3—4 ori	10 ⁰ / ₀
" " " 5—8 "	15 ⁰ / ₀
" " " 9—11 "	20 ⁰ / ₀
" " " 12—15 "	30 ⁰ / ₀
" " " 16—20 "	40 ⁰ / ₀
Dela 20 de repetiri în sus	50 ⁰ / ₀

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se fac învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Brașov 113 Mai 1884.

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta				Budapesta-Predeal			
	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus
Bucuresci	7.15	—	—	Viena	8.25	8.35	3.30
Predeal	1.09	—	—	Budapesta	8.00	6.55	9.45
Timiș	1.33	—	—	Szolnok	11.24	10.55	12.18
Brașov	2.06	—	—	P. Ladány	2.01	2.04	1.59
Feldiára	2.16	6.30	5.45	Oradea mare	4.11	5.13	3.20
Apatia	2.44	7.09	6.28	Várad-Velenceze	4.21	9.37	3.25
Agostonfalva	3.03	7.41	7.07	Fugyi-Vásárhely	4.29	9.45	—
Homorod	3.18	8.09	7.42	Mező-Telegd	4.40	9.59	—
Hașfaleu	3.51	8.53	8.51	Rév	5.02	10.28	3.56
Sighișora	4.51	10.18	10.52	Bratca	5.46	11.41	4.31
Elisabetopole	5.11	10.55	11.56	Bucia	6.09	12.15	—
Mediaș	5.39	11.36	12.43	Ciucia	6.28	12.48	—
Coșă mică	6.00	12.11	1.23	Huedin	6.52	1.48	5.28
Micăsasa	6.29	12.35	2.07	Stana	7.32	3.21	6.01
Blașu	—	12.54	2.27	Aghiriș	7.51	3.54	—
Crăciunel	7.02	1.29	3.06	Ghirbău	8.12	4.34	—
Teiuș	—	1.45	3.22	Nedeșdu	8.24	4.52	—
Aiud	7.38	2.26	4.15	Clușu	8.38	5.11	—
Vințulu de sus	7.55	2.48	4.44	Apahida	8.57	5.40	7.08
Uióra	—	3.12	5.10	Ghiriș	9.23	6.00	7.18
Cucerdea	—	3.19	5.19	Cucerdea	9.50	6.29	—
Ghiriș	8.24	3.36	5.47	Uióra	11.15	8.14	8.29
Apahida	8.48	4.10	6.38	Vințulu de sus	12.04	9.49	8.53
Clușu	—	5.39	8.51	Aiud	12.12	9.58	—
Nedeșdu	10.08	5.59	9.18	Teiuș	12.19	10.07	—
Ghirbău	10.18	6.28	8.00	Crăciunel	12.45	10.42	9.17
Aghiriș	—	6.54	8.34	Blașu	1.15	11.32	9.40
Stana	—	7.10	8.59	Micăsasa	1.44	12.03	—
Huedin	—	7.25	9.35	Coșă mică	2.00	12.24	10.12
Ciucia	—	7.49	10.16	Mediaș	2.34	12.43	—
Bucia	11.33	8.11	11.04	Elisabetopole	2.52	1.22	10.45
Bratca	12.06	8.52	12.17	Sighișora	3.27	2.24	11.07
Rév	—	9.11	12.47	Hașfaleu	4.01	3.06	11.29
Mező-Telegd	—	9.29	1.21	Homorod	4.50	4.17	12.15
Fugyi-Vásárhely	12.51	9.52	2.05	Agostonfalva	5.08	4.51	12.30
Várad-Velinte	1.21	10.27	3.08	Apatia	6.47	7.07	1.32
Oradea-mare	1.49	10.46	3.39	Feldiára	7.36	8.10	2.04
P. Ladány	1.54	11.04	4.06	Brașov	8.09	8.46	2.24
Szolnok	3.14	11.14	7.30	Timiș	8.41	9.20	2.44
Buda-pesta	3.14	1.47	11.05	Bucuresci	9.20	10.15	3.15
Viena	5.10	4.40	2.37		—	6.00	3.25
	7.30	7.44	6.40		—	6.57	4.03
	2.00	6.20	2.00		—	7.32	4.28
							10.25

Nota: Órele de nópte suntu cele dintre liniile gróse.

Societatea comercială română Bassarabianu Calfoglu & Comp.

BULETIN Ū
BRĂILA 5 Octomvre 1884.

Vëndător	Cumperător	Felul	Kilo	Libre	Prețul	Notițe
Haracopo dt.	M. Cohen dt.	Porumb	400	60—	57 1/3	Magasiá
C. Nicolaidi & C-ie. dt.	L. & M. Feitler & C-ie.	"	200	59 3/4	56 75	"
O. Silberstein dt.	Peirano Fils & C-ie.	Orzú	200	60 1/4	57 25	"
At. Lombardo dt.	M. Cohen & C-ie.	Ovézú	500	45—	38 75	"
A. Emberico	Louis Dreyfus & C. ie.	"	135	33 1/4	29 50	Caicú
	L. & M. Feitler & C-ie.	Fasole	150	31—	28 —	"
			180	%	20 25	"

Numai câteva zile a se vedé unú viu Leu de mare

(Focă comată)

care a fost prins de nisce pescari din Nubia, în marea roșiá. Acestú animalú e de 350 de chile séu 7 máji de greu și e de 2 1/2 metri lungú; are mâni ca unú omú cu 5 degete și unghii; afará de acea o codá, ochi mari, dinți, mustață, totú corpulú lui acoperitú cu peri.

Leulú de mare se hrănesce cu pesci și póte mánca pe di 20—40 chile; Hrana i se dá la 9 și 12 óre a. m. și la 3 și 7 óre p. m. și este interesantú de a vedé cum mánca pescii. După mánca leulú de mare esercitá diferite productiuni. Acestú animalú e cunoscutú din istoria naturalá, de aceea d-nii invétatori suntu rogați a aduce cu sine și pe scolarii d-lorú, căci se oferá fórté rarú ocașiunea de a vedé unú leu de mare. — Prețurile de íntrare suntu așa de micé, încátú fie-care póte sé vedá foca.

Leulú de mare se póte vedé în Brașovú în șatra dinaintea Porții Vămii dela 8 óre dimineța până la 8 óre séra.

Ómenii mari plătescú 20 cr. íntrare — copii până la 12 ani numai 10 cr.

Invitú onor. publicú cu totú respectulú

Ioanú Michailá
din Egipetú.

100 fl. plătescú aceluia, care după ce va întrebuintá mai multe zile mijloculú meu probatú pentru bătături (ochi de gáind) Veralyn de farmacistulú Schneid, fără de nici o durere, fără de a cauterisá séu de a táia, nu va scápá de bătaturile sale. Se póte cápétá veritabilú numai din farmacia St. George a lui Max Schneid, Viena V. Bez. Wimmergasse Nr. 33 unde suntu a se adresá tóte comandele în scrisú — Prețulú 1/1 fl. 1 și 1/2 60 cr. cu poșta 10 cr. mai multú. A se cere numai Veralyn dela farmacia Schneid și sé se ferescá orí cine de imitațiuni și de alte mijlóc.

Vindecare Radicalá și Rapidá

de tóte

Bólele Nervóse, Epileptice și Secrete

numai prin metoda mea.

Onorariile nu se dau decátú după restabilirea completá.

DR. PROF. A. MALASPINA,

membru alú mai multorú societáți științifice

106. Faubourg St. Antoine. — PARIS.

Tratarea se face prin corespondență.